

- Arnold Veeman -

Zanger en componist Arnold Veeman (45) heeft Surinaamse roots en looks maar is Groninger tot in z'n tenen. In

2004 studeerde hij summa cum laude af aan het conservatorium als hedendaags componist. Hij schrijft muziek voor theater, tv, films en musea en schreef het volkslied van de Groninger streek Oldambt. Zijn laatste cd heet Klaai (klei).

Afgelopen april sloot Arnold de festiviteiten op Koningsdag af met zijn lied Mien Grunneger Stad. Hij heeft vier (bijna) volwassen kinderen, één zoon en drie dochters. Hij woont en werkt in een voormalig schoolgebouw in Kloosterburen.

VRIJE GEEST

Gesprekken met denkers die platgetreden paden vermijden.

'Aan dit open land ontleen ik mijn bestaan'

ZANGER, COMONIST,
VEGANIST, GASTHEER,
GRONINGER
ARNOLD VEEMAN

INTERVIEW ANNEMARIE BERGFELD FOTOGRAFIE LODE GREVEN

Wolk "De eerste jaren van mijn leven bracht ik bij mijn pleegouders Egbert en Froukje door, in Pieterzijl, een gehucht op de grens van Groningen en Friesland. Hun boerderij was één en al licht en liefde. Bij hen hoefde ik nergens bang voor te zijn. Op de boerderij werd niemand genegeerd of onredelijk behandeld, ik kon er mezelf zijn. De klanken van de boerderij fascineerden me. De krakende gebinten, de houten schuifdeuren, een trekveer. Ik liep eindeloos heen en weer, van de stal naar de gang, van de kamer van mijn broer naar de tuin, en naar de kamer van mijn zus waar een piano stond. Ik hoorde hoe de klanken in elke ruimte weer

anders waren, dat de deuren elk hun eigen geluid hadden. Toen ik 3,5 was kwam mijn moeder me halen. Met haar en haar vriend kwam ik op een flat in Delft terecht. Ik miste de boerderij en mijn pleegouders. In bed bedacht ik een wolk waar ik mijn hoofd in kon steken. In die wolk was ik weer in Pieterzijl en hoorde ik de geluiden van de boerderij."

Waardig "Hoewel mijn vader een Surinamer was – ik heb hem nooit gekend – ben ik een Groninger. De klanken van de boerderij en de Groninger taal zijn de basis van mijn muzikale carrière. Op het conservatorium had ik

een bandje, op een festival zongen we een Engelse versie van mijn Franse lied Mon Cher Petit. Iemand kwam naar me toe en zei: dát moet je in het Gronings doen, dat wordt een hit. 'Mwahh', zei ik, 'wij zijn internationaal georiënteerd, wij zingen in het Engels.' Kort daarna hoorde ik bij een vriend een cd van het Groningse duo De Koning en de Dame, een beetje klassiek, een beetje jazz, een beetje chanson. Ik vond het prachtig en dacht: als het zo kan, wil ik het wel. Niet als gimmick, maar waardig, dat mensen er trots op kunnen zijn. Vlak voor mijn afstuderen bracht ik Mien Lutje Laif uit, het werd waanzinnig populair in het noorden."

Toes Toavel,* een avondvullend programma met een veganistische maaltijd. Elke keer is er een kunstenaar die over zijn of haar werk vertelt en na het dessert geef ik een mini-concert.”

Geraakt “Ik werd op school gepest om mijn huidskleur. Toen mijn grootste plaaggeest me in elkaar wilde slaan, kwam mijn klasgenootje Hendrik voor me op. Hij sprong er bovenop, de jongen taaide af met een bloedneus en een tand door de lip. ‘Als het nog eens gebeurt Arnold, dan roep je me maar’, zei hij. Hoe jong ik ook was, het raakte me diep. Zo ultiem, dwars door alles heen, voor iemand door het vuur gaan. Het was een van de meest indrukwekkende momenten in mijn leven.”

Zorg “Ik kan zelf ook slecht tegen onrecht. Het is ondenkbaar dat ik me niet zou inzetten voor ons landschap, tegen de gaswinning. Ik voel me tot in mijn ziel aangetast door wat de gaswinning hier teweegbrengt. Vorig jaar ben ik intensief opgetrokken met Freek de Jonge in zijn strijd tegen de gaswinning, ik treed op bij demonstraties en acties. Aan het eind van de zomer hielden demonstranten een zitblokkade bij het NAM-park in Farmsum. Wat kun je anders nog... Ik heb voor ze gezongen, dat is wat ik kan doen. Die dag legde ik de nadruk op het liedje Loat Heur Keraaiern (Laat Haar (je) Helen) over Moeder Aarde die altijd een oplossing heeft als er een probleem is. Ik kan woest worden over onze laatdunkende

Zwerver “Op een gegeven moment bereik je je plafond. Er is me al zo vaak voorspeld dat ik landelijk zou doorbreken, maar het gebeurt niet. Het Gronings zit me dan toch in de weg. Ik merkte het ook op Koningsdag, dan is er toch weer iemand die vraagt: ‘Kan het ook in het Nederlands?’ Ik blijf op mijn strepen staan, maar dat heeft wel tot gevolg dat ik er in Hilversum niet doorkom. Net als die andere fantastische zangers die we hier hebben. ‘We kunnen het niet verstaan’, hoor je dan. Paolo Conte, Madredeus kunnen we over het algemeen ook niet verstaan, toch? Je hoeft niet alles woordelijk te begrijpen om geraakt te worden. Ik voel me soms een zwerver, net als de straatkrantverkopers. Je bent er wel, maar ze zien je niet. Maar ik ga geen concessies doen. Het Gronings is mijn taal.”

Veganist “Ik ben al 35 jaar vegetariër en sinds een jaar of zeven veganist. Waarom moet een dier lijden als het niet nodig is? We kunnen prima zonder dierlijke producten. Het vinden van de balans is het enige wat ik soms moeilijk vind – je moet wel voldoende afwisselend eten. Gelukkig houd ik van koken. En experimenteren. Mijn ultieme doel is een veganistische salami te maken. Als kind was ik daar gek op. Ik probeer het nu met knoflook, ui en rode wijn en maïsvezels als worstel. Ik bin er nog nait, maar het is al best lekker. Een vriendin bracht me op het idee om ook voor anderen te koken. Elke laatste zaterdag van de maand organiseer ik

houding tegenover onze wereldbol. Terwijl Moeder Aarde alles voor ons doet. Ze geeft ons voedsel, ze geeft troost, ze geeft ons ons leven. Ik weet zeker: wat wij ook doen, de aarde is uiteindelijk altijd sterker.”

Openheid “Ik hou ook van bossen en bergen, daar zie ik weer andere dingen. Maar ik ben hier groot geworden – nadat ik naar Delft en daarna naar Friesland verhuisde, ging ik altijd de vakanties en vaak ook de weekenden naar Pieterzijl. De boerderij bleef mijn enige echte thuis. Aan dit open land ontleen ik m’n bestaan. Ik zie het Groninger landschap als een metafoor voor mijn eigen mens-zijn: je kunt je wel anders voordoen dan je bent, maar het is zo open dat iedereen meteen ziet hoe het echt in elkaar zit. Zo wil ik zelf ook zijn: geen muurtjes, geen doekjes, maar open en eerlijk als het land waar ik ben opgegroeid.”

* De komende Toes Toavels, huisconcerten met maaltijd, zijn op 27 jan en 24 feb. Kosten € 20,19. Er is plaats voor 25 mensen, reserveren kan via www.toestoavel.nl